

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W ŚWIĘTOCHŁOWICACH**

**RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE MIASTA
ŚWIĘTOCHŁOWICE**

Stan na 2014 rok

ŚWIĘTOCHŁOWICE 2015

SPIS TREŚCI

- I. WSTĘP
- II. CHARAKTERYSTYKA BEZROBOCIA W ŚWIĘTOCHŁOWICACH
- III. ANALIZA ZAWODÓW OSÓB BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH
W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W ŚWIĘTOCHŁOWICACH
W 2014r.
- IV. ANALIZA ZGŁASZANYCH OFERT PRACY W 2014r.
- V. ZESTAWIENIE ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.
- VI. PODSUMOWANIE

SPIS TABEL

- TABELA 1: Wybrane kategorie osób bezrobotnych wg stanu na dzień 31.12.2014 r.
- TABELA 2: Bezrobotni wg zawodów w powiecie m. Świętochłowice
- TABELA 3: Bezrobotni absolwenci wg zawodów w powiecie m. Świętochłowice
- TABELA 4: Bezrobotni zarejestrowani powyżej 12 m-cy wg zawodów w powiecie
m. Świętochłowice
- TABELA 5: Oferty pracy wg zawodów w powiecie m. Świętochłowice
- TABELA 6: Zawody deficytowe
- TABELA 7: Zawody zrównoważone
- TABELA 8: Zawody nadwyżkowe

SPIS WYKRESÓW

- Wykres nr 1 - Stopa bezrobocia w Świętochłowicach w latach 2002-2014
- Wykres nr 2 - Stopa bezrobocia w powiecie w roku 2014
- Wykres nr 3 – Bezrobotni zarejestrowani w roku 2014
- Wykres nr 4 – Bezrobotni zarejestrowani według wieku w roku 2014
- Wykres nr 5 - Realizowane formy subsydiowane w roku 2014
- Wykres nr 6 - Realizowane szkolenia w roku 2014

I. WSTĘP

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowanie na tej podstawie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Głównym celem monitoringu zawodów jest zapewnienie kształcenia zawodowego zgodnego z potrzebami rynku pracy oraz bieżąca koordynacja kierunków szkoleń dla bezrobotnych. Do szczegółowych zadań tego badania należy zaliczyć:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy;
- stworzenie bazy informacyjnej w celu opracowania przyszłych struktur zawodowo - kwalifikacyjnych w układzie lokalnym;
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych zapewniających większą efektywność organizowanych szkoleń;
- usprawnienie poradnictwa zawodowego przez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- usprawnienie pośrednictwa pracy przez uzyskanie informacji o planowanych wolnych miejscach pracy i aktywizacji zawodowej na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie osób kończących naukę według zawodów;
- ułatwienie realizacji programów specjalnych aktywizujących osoby długotrwale bezrobotne w celu promowania ich ponownego zatrudnienia;
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego.

Niniejszy raport zawiera analizę skali i struktury bezrobocia rejestrowanego w Świętochłowicach w grupach i zawodach oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy ofert zatrudnienia. Bada także zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę pracowników.

Celem opracowania jest przedstawienie głównych parametrów, które charakteryzują rynek pracy Świętochłowic. Dane dotyczące bezrobocia oraz ofert pracy według zawodów mogą posłużyć jako źródło informacji między innymi do:

- określania kierunków szkoleń dla osób bezrobotnych,
- planowania działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu,
- podnoszenia jakości poradnictwa zawodowego,
- podnoszenia jakości pośrednictwa pracy,

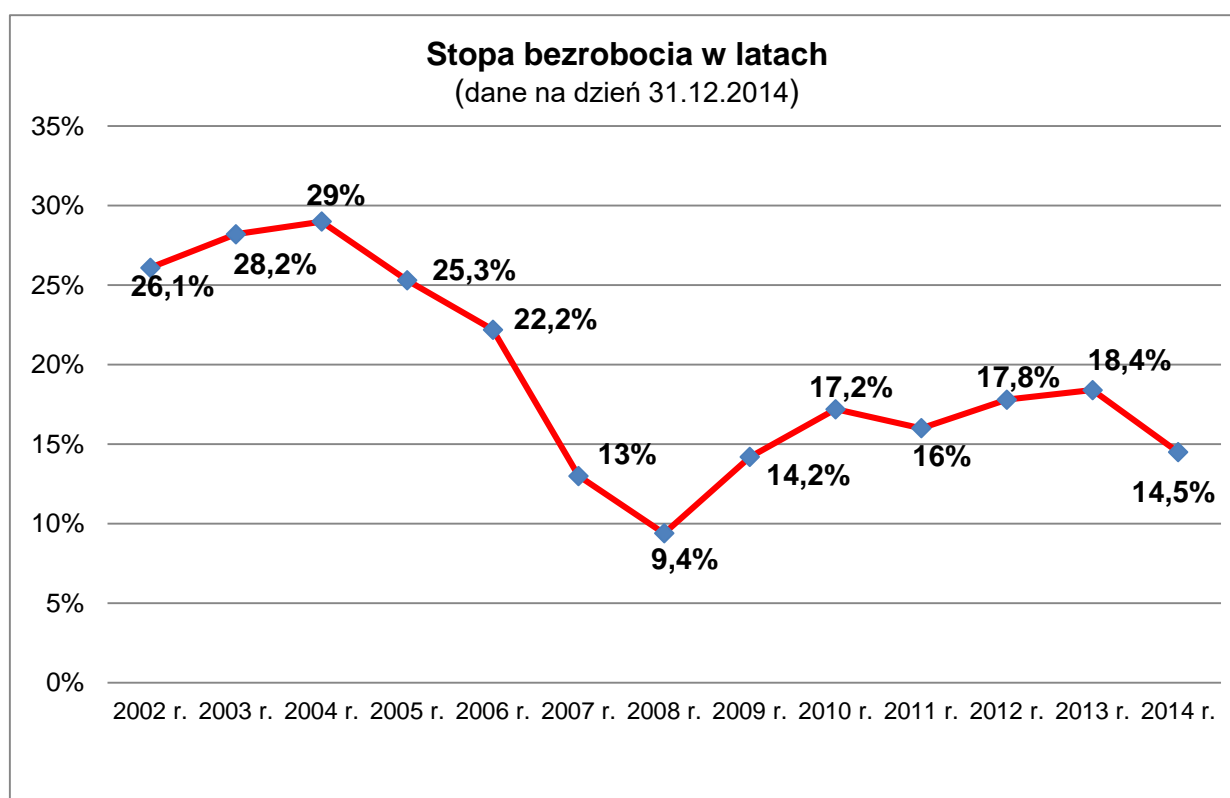
Zakłada się, że głównymi użytkownikami informacji wynikowych monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych będą wszystkie podmioty i partnerzy lokalnego rynku pracy.

II. CHARAKTERYSTYKA BEZROBOCIA W ŚWIĘTOCHŁOWICACH

Bezrobocie stanowi jeden z najtrudniejszych problemów społeczno-gospodarczych i aby móc je właściwie scharakteryzować na lokalnym rynku pracy na wstępie należy przywołać jego definicję. Bezrobocie w literaturze przedmiotu definiowane jest jako zjawisko gospodarcze polegające na tym, iż pewna część społeczeństwa znajdująca się w wieku produkcyjnym nie może znaleźć pracy pomimo podjęcia poszukiwań.

Przyczyn bezrobocia na lokalnym rynku pracy jest wiele. Jako główne wymienić należy recesję ekonomiczną, a także wprowadzenie nowych technologii „oszczędzających” pracę ludzką, niedostosowanie kwalifikacji osób zarejestrowanych do tych technologii, restrukturyzacja przemysłu, zmiany w organizacji pracy, ograniczenie produkcji, likwidacja niektórych gałęzi przemysłu, trudności mieszkaniowe, przenoszenie zakładów pracy do innego regionu.

Wykres nr 1 - Stopa bezrobocia w Świętochłowicach w latach 2002-2014

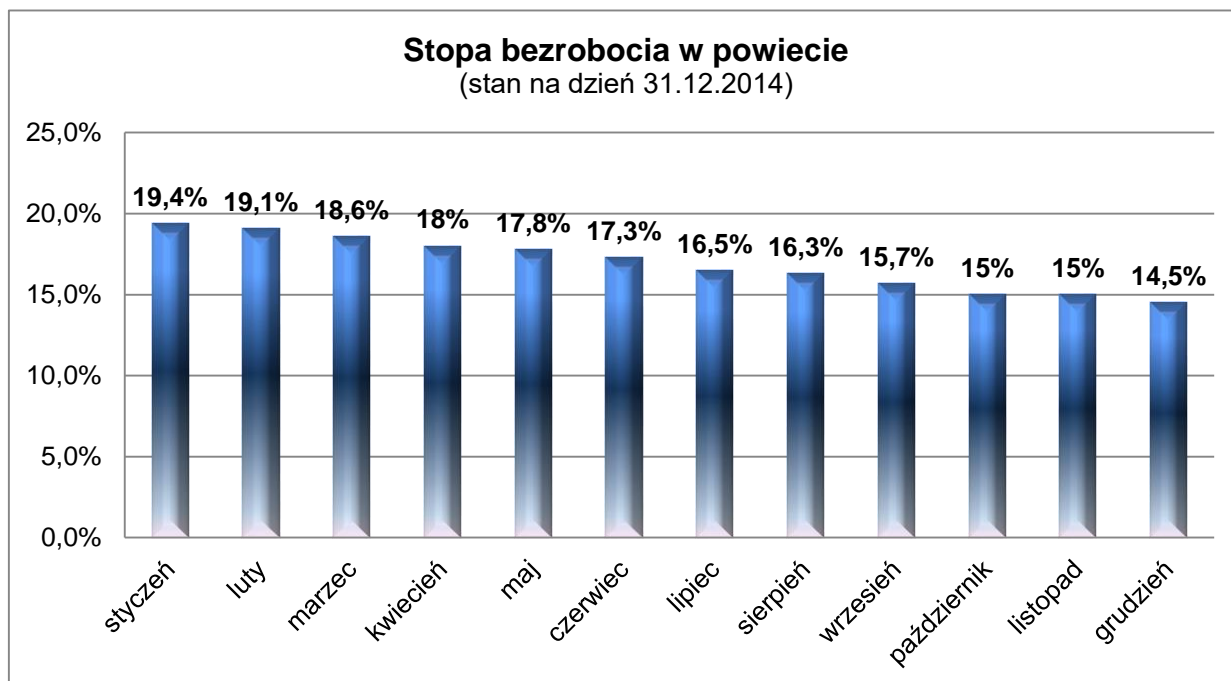
Źródło: opracowanie własne (dane GUS)

Osiągnięcie pozytywnych efektów w dziedzinie przeciwdziałania bezrobociu podejmowanych przez tut. Urząd możliwe było dzięki inicjowaniu kontaktów z lokalnymi pracodawcami oraz promowaniu usług Urzędu w celu realizacji założeń ustawy i programów unijnych, jak również wspieranie zatrudnienia osób bezrobotnych z zastosowaniem subsydiowanych form aktywizacji w ramach środków Funduszu Pracy oraz środków finansowych pozyskanych w ramach środków unijnych.

Stopa bezrobocia w okresie samodzielnego funkcjonowania Powiatowego Urzędu Pracy

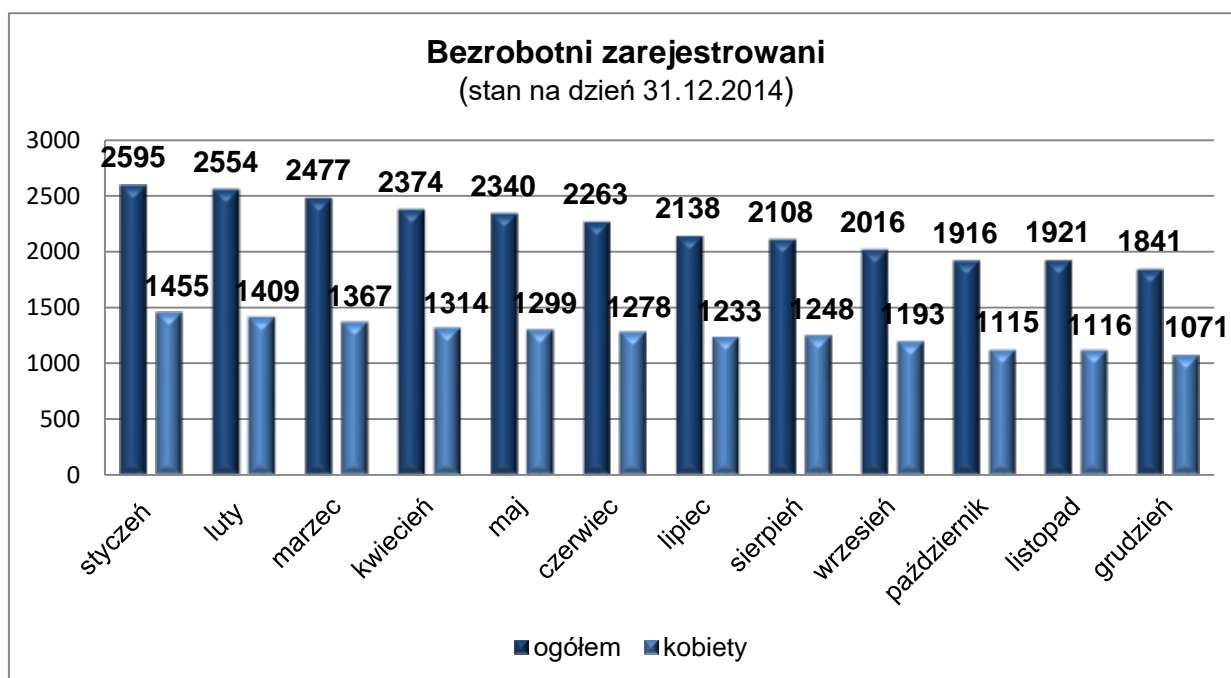
w Świętochłowicach wykazuje pewną dynamikę jak również wrażliwość na sytuację rynkową. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano na koniec 2004 r. i wyniosła wówczas 29%. Najniższa stopa bezrobocia notowana była na koniec 2008 r. i wyniosła 9,4 %. Na uwagę zasługuje fakt, iż na koniec 2014 r. stopa bezrobocia wyniosła 14,5% , więc o 14,5% punktów procentowych poniżej najgorszych wskaźników z początku dekady.

Wykres nr 2 - Stopa bezrobocia w powiecie w roku 2014

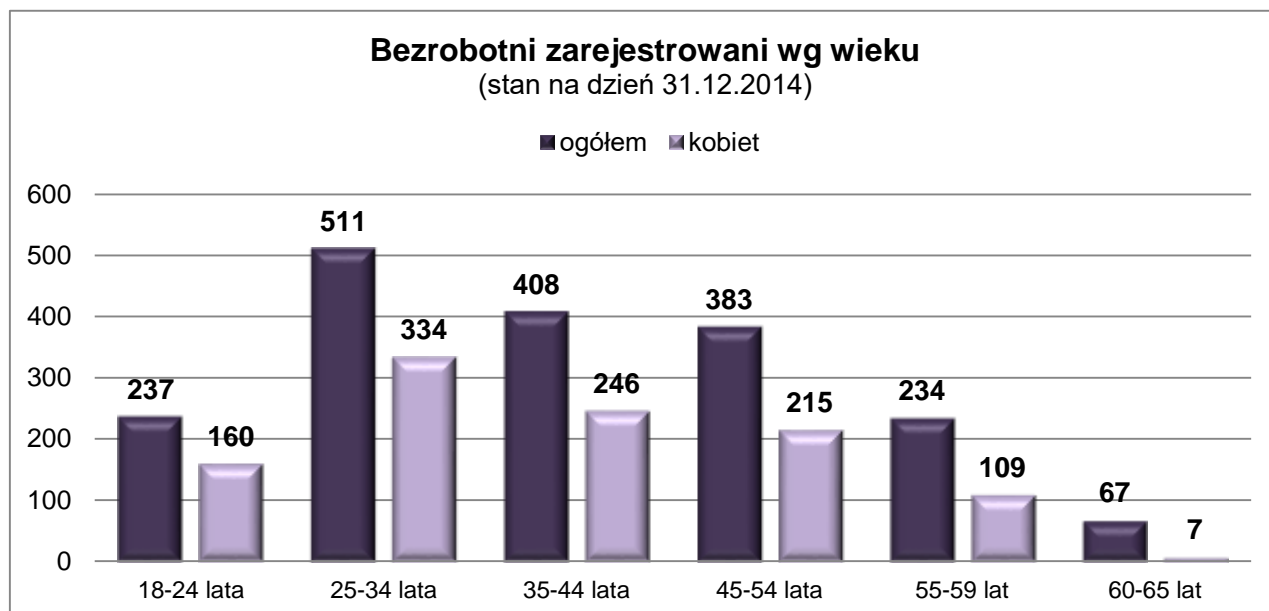
Źródło: opracowanie własne (dane GUS)

Wykres nr 3 – Bezrobotni zarejestrowani w roku 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS – 01

Wykres nr 4 – Bezrobotni zarejestrowani według wieku w roku 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS – 01

Powiatowy Urząd Pracy w Świętochłowicach w 2014 r. realizował zadania skierowane do osób bezrobotnych zgodnie z uwzględnieniem potrzeb lokalnego rynku pracy. Inicjatywy te realizowane były w obrębie: ograniczenia bezrobocia i zwiększenia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy, aktywizacji grup osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, podwyższania i wzmocnienia jakości świadczonych usług oraz rozwoju przedsiębiorczości. Przyczyniły się do tego działania podejmowane przez tut. Urząd w kierunku aktywizacji osób bezrobotnych, ze szczególnym uwzględnieniem grup szczególnego ryzyka, m.in. długotrwale bezrobotnych, osób do 25 roku życia, powyżej 50 roku życia, bez kwalifikacji zawodowych, niepełnosprawnych. Celem działań promocyjnych jest kreowanie wizerunku Urzędu jako partnera wiarygodnego i aktywnego oraz zdobycie zaufania i pozyskanie nowych pracodawców, a także utrzymanie kontaktów z pracodawcami już współpracującymi. Proces aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy wykorzystuje zarówno podstawowe usługi powiatowego urzędu pracy, jak i kompleksowe wsparcie z zastosowaniem instrumentów rynku pracy. Elementarne usługi rynku pracy w postaci pośrednictwa pracy, w tym także giełd, poradnictwa zawodowego oraz szkoleń, skutecznie wpływają na pobudzenie aktywności zawodowej i wzrost motywacji w zakresie poszukiwania pracy, a w konsekwencji podjęcia zatrudnienia. Osiągnięcie pozytywnych efektów w dziedzinie przeciwdziałania bezrobociu podejmowanych przez tut. Urząd możliwe było dzięki inicjowaniu kontaktów z lokalnymi pracodawcami oraz promowaniu usług Urzędu w celu realizacji założeń ustawy i programów unijnych, jak również wspieranie zatrudnienia osób bezrobotnych z zastosowaniem subsydiowanych form aktywizacji w ramach środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

III. ANALIZA ZAWODÓW OSÓB BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W ŚWIĘTOCHŁOWICACH W 2014r.

Analiza struktury bezrobocia w Świętochłowicach wskazuje na pewną dysproporcję wśród osób bezrobotnych na niekorzyść kobiet. Z 1841 osób bezrobotnych 1071 to kobiety, co stanowi 58 % ogółu. Wśród osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy największą grupę stanowią osoby długotrwale bezrobotne. Grupa ta liczyła 993 osób, co stanowiło 53 % ogółu. Osoby bez kwalifikacji zawodowych stanowiły 36 % ogółu osób bezrobotnych a 23,6 % to osoby bez doświadczenia zawodowego. Nadmienić należy, że osoby bezrobotne często kwalifikują się do kilku grup jednocześnie np. są to osoby zarówno długotrwale bezrobotne jak i bez kwalifikacji zawodowych. Wśród osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek zauważyć można dużą dysproporcję pomiędzy osobami do 25 roku życia a osobami powyżej 50 roku życia. Osoby do 25 roku życia stanowią 12,8 % ogółu natomiast osoby powyżej 50 roku życia stanowią 27 % ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych.

Tabela 1

Wybrane kategorie osób bezrobotnych wg stanu na dzień 31.12.2014 r.

<i>Lp</i>	<i>Kategoria</i>	<i>Ogółem</i>	<i>Kobiety</i>
1	Osoby bezrobotne	1841	1071
2	Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	208	109
3	Osoby bezrobotne niepełnosprawne	140	78
4	Osoby bezrobotne do 25 roku życia	237	160
5	Osoby długotrwale bezrobotne	993	626
6	Osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia	498	229
7	Osoby bez kwalifikacji zawodowych	665	440
8	Osoby bez doświadczenia zawodowego	436	307
9	Osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	376	326
10	Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	X	334
11	Osoby które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	34	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS – 01

Tabela 2
Bezrobotni wg zawodów w powiecie m. Świętochłowice.
Stan w 2014 roku.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba osób ogółem	W tym kobiet
1	"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	374	257
2	"522301"	Sprzedawca	172	163
3	"722204"	Ślusarz	44	1
4	"911207"	Sprzątaczką biurową	37	35
5	"331403"	Technik ekonomista	36	33
6	"811101"	Górnik eksploatacji podziemnej	36	0
7	"931301"	Robotnik budowlany	36	0
8	"711202"	Murarz	34	0
9	"512001"	Kucharz	28	24
10	"962902"	Dozorca	27	24
11	"751201"	Cukiernik	25	16
12	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	24	14
13	"411004"	Technik prac biurowych	22	20
14	"514101"	Fryzjer	22	22
15	"751204"	Piekarz	21	10
16	"753105"	Krawiec	20	20
17	"334306"	Technik administracji	16	15
18	"911206"	Salowa	16	16
19	"311504"	Technik mechanik	15	1
20	"932101"	Pakowacz	15	13
21	"432103"	Magazynier	13	8
22	"513202"	Barman	13	13
23	"512002"	Kucharz małej gastronomii	12	10
24	"941201"	Pomoc kuchenna	12	10
25	"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	11	6
26	"711503"	Stolarz budowlany	11	0
27	"713102"	Malarz budowlany	11	2
28	"753303"	Szwaczka	11	10
29	"311204"	Technik budownictwa	10	2
30	"523002"	Kasjer handlowy	10	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS.

Z analizy powyższej tabeli wynika, że w grupach zawodowych generujących najwyższy poziom bezrobocia dominują osoby bez zawodu (ogółem: 374 – kobiet 257) następnie (sprzedawca: ogółem 172 – kobiet 163), (ślusarz: ogółem 44 – kobiet 1). Wśród analizowanych grup zawodowych w kilku przypadkach mężczyźni stanowią 100% ogółu zarejestrowanych w danym zawodzie. Tymi zawodami są: górnik eksploatacji podziemnej, robotnik budowlany, murarz, stolarz budowlany. W pięciu przypadkach podobna sytuacja występuje również w zawodach w 100% zdominowanych przez kobiety. Tymi zawodami są: fryzjer, krawiec, salowa, barman oraz kasjer handlowy

Nawiązując do powyższej tabeli trzeba zauważyć, że w tych grupach zawodowych często

znajdują się osoby z wykształceniem niższym niż zawodowe tj. gimnazjalnym lub podstawowym, które kwalifikacje zawodowe nabyły podczas praktycznego wykonywania danego zawodu. Urząd Pracy nie ma wpływu na wykształcenie osób bezrobotnych, lecz w znacznym stopniu może pozwolić na nabywanie doświadczenia zawodowego poprzez różnego rodzaju staże oraz szkolenia zawodowe pozwalające na zdobywanie kwalifikacji zawodowych.

Tabela 3
Bezrobotni absolwenci wg zawodów w powiecie m. Świętochłowice.
Stan w 2014 roku.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni absolwenci	W tym kobiet
1	"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	31	21
2	"514101"	Fryzjer	3	3
3	"422402"	Technik hotelarstwa	2	1
4	"522301"	Sprzedawca	1	1
5	"331403"	Technik ekonomista	1	1
6	"751204"	Piekarz	1	0
7	"351203"	Technik informatyk	1	0
8	"331301"	Księgowy	1	1
9	"742201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	1	0
10	"228301"	Fizjoterapeuta	1	0
11	"251902"	Specjalista zastosowań informatyki	1	0
12	"263306"	Teolog	1	0
13	"333107"	Technik logistyk	1	0
14	"333201"	Organizator imprez rozrywkowych (organizator eventów)	1	0
15	"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych	1	1
16	"712904"	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	1	0
17	"233025"	Nauczyciel wychowania fizycznego	1	0
18	"235501"	Instruktor amatorskiego ruchu artystycznego	1	1
19	"325302"	Technik optyk	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS.

Problem bezrobocia dotknął również osoby, które dopiero rozpoczynają swoją karierę zawodową (absolwenci, osoby do 25 roku życia). Dlatego tym ważniejsze staje się rozsądne planowanie kariery zawodowej oraz działania wspierające zatrudnienie młodych podejmowane przez tut. Urząd. Młodzi ludzie są bardziej niż inne grupy narażone na bezrobocie. Powody dużego odsetka osób bez pracy w grupie do 25 roku życia, jak i absolwentów są różne, m.in.:

- brak doświadczenia zawodowego,
- brak dopasowania kompetencji do potrzeb pracodawców,
- brak rozbudowanej sieci społecznej pomagającej znaleźć atrakcyjne zatrudnienie,
- zbyt niskie zarobki dla osób bez doświadczenia, co zniechęca do wchodzenia na rynek pracy,
- niewiedza o sposobach poszukiwania pracy.

Przyczyną trudności z wejściem na rynek pracy może być także niedopasowanie wykształcenia do

potrzeb rynku pracy. W wielu przypadkach szkoła jak i profil zawodowy wybrany jest przypadkowo, co skutkuje niestety problemami poszukujących pracy po ukończeniu danej szkoły. Uzyskane umiejętności i typ wykształcenia, a w konsekwencji zawód wyuczony, mogą mieć decydujący wpływ na to, ile czasu trzeba będzie potem poświęcić na znalezienie zatrudnienia. Formalnie absolwenci wchodzący na rynek pracy są coraz lepiej wykształceni, jednak bardzo często oznacza to jedynie uzyskanie podstawowych kwalifikacji zawodowych bez praktycznej nauki zawodu. Coraz bardziej doceniane są zawody z grupy specjalistów i różne formy zdobywania dodatkowych umiejętności.

Powiatowy Urząd Pracy w Świętochłowicach dla omawianej grupy osób w 2014 roku w ramach projektów „Wykorzystaj szansę”, „Kierunek-praca”, Mój potencjał” oraz „Kierunek przedsiębiorczość” organizował w szczególności:

- szkolenia indywidualne oraz grupowe,
- staże,
- refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- przyznawanie środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Tabela 4

Bezrobotni zarejestrowani powyżej 12 m-cy wg zawodów w powiecie m. Świętochłowice. Stan w 2014 roku.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni powyżej 12 m-cy	W tym kobiet
1	"522301"	Sprzedawca	55	54
2	"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	34	20
3	"722204"	Ślusarz	19	0
4	"911207"	Sprzątaczką biurową	14	14
5	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	14	11
6	"331403"	Technik ekonomista	12	12
7	"931301"	Robotnik budowlany	11	0
8	"711202"	Murarz	11	0
9	"811101"	Górnik eksploatacji podziemnej	10	0
10	"512001"	Kucharz	10	9
11	"962902"	Dozorca	10	9
12	"751201"	Cukiernik	7	5
13	"514101"	Fryzjer	6	6
14	"911206"	Salowa	6	6
15	"941201"	Pomoc kuchenna	6	5
16	"411004"	Technik prac biurowych	5	5
17	"753105"	Krawiec	5	5
18	"432103"	Magazynier	5	4
19	"513202"	Barman	5	5
20	"711503"	Stolarz budowlany	5	0
21	"515303"	Robotnik gospodarczy	5	4
22	"311504"	Technik mechanik	4	1
23	"523002"	Kasjer handlowy	4	4

24	"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	4	2
25	"933304"	Robotnik magazynowy	4	3
26	"821304"	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	4	4
27	"751204"	Piekarz	3	2
28	"932101"	Pakowacz	3	3
29	"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	3	0
30	"713102"	Malarz budowlany	3	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS.

III. ANALIZA ZGŁASZANYCH OFERT PRACY W 2014r.

Tabela 5

Oferty pracy wg zawodów w powiecie m. Świętochłowice w 2014 roku.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy
1	"313904"	Operator zautomatyzowanej i zrobotyzowanej linii produkcyjnej w przemyśle elektromaszynowym	406
2	"524404"	Telemarketer	305
3	"932101"	Pakowacz	296
4	"522301"	Sprzedawca	261
5	"432102"	Inwentaryzator	215
6	"432103"	Magazynier	152
7	"834401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	152
8	"515303"	Robotnik gospodarczy	136
9	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	132
10	"722204"	Ślusarz	129
11	"721204"	Spawacz metodą MAG	115
12	"911207"	Sprzątaczką biurową	108
13	"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	106
14	"931301"	Robotnik budowlany	101
15	"933401"	Pracownik rozkładający towar na półkach	98
16	"933304"	Robotnik magazynowy	96
17	"721207"	Spawacz ręczny gazowy	91
18	"741103"	Elektryk	90
19	"524302"	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	88
20	"753303"	Szwaczka	70
21	"721404"	Monter konstrukcji stalowych	64
22	"711601"	Brukarz	61
23	"241306"	Specjalista do spraw finansów	60
24	"524902"	Doradca klienta	57
25	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	55
26	"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	54
27	"712301"	Monter ociepleń budynków	51
28	"711202"	Murarz	48
29	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	47
30	"811101"	Górnika eksploatacji podziemnej	45

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS.

Analizując oferty pracy jakie były zgłaszane przez pracodawców w tut. Urzędzie w 2014 roku, zauważamy, iż w wielu przypadkach praca na zgłaszanych stanowiskach wymaga od kandydatów odpowiedniego wykształcenia oraz dodatkowych uprawnień oraz kwalifikacji zawodowych pozwalających na wykonywanie danego zawodu.

Dla przykładu, aby pracować jako kierowca operator wózków jezdniowych wymagane jest posiadanie stosownych uprawnień. Kolejnym przykładem może być praca na stanowisku spawacza, gdzie bez odpowiednich uprawnień szansa na zdobycie pracy jest minimalna.

IV. ZESTAWIENIE ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.

Analiza prognozowanych zawodów deficytowych i nadwyżkowych została przeprowadzona na podstawie obliczonego wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów ($W_{n,l}^k$), który wyraża się wzorem:

$$W_{n,l}^k = \frac{\bar{O}_l^k}{\bar{B}_l^k}$$

gdzie:

\bar{O}_l^k , \bar{B}_l^k są określone wzorami:

$$\bar{B}_l^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{6}$$

$$\bar{O}_l^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{6}$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie k

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,l}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,l}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,l}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Tabela 6**Zawody deficytowe**

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnie miesięczna liczba osób bezrobotnych	Wartość wskaźnika
1	"313904"	Operator zautomatyzowanej i zrobotyzowanej linii produkcyjnej w przemyśle elektromaszynowym	33,8333	0,0833	406
2	"933401"	Pracownik rozkładający towar na półkach	8,1667	0,0833	98
3	"524404"	Telemarketer	25,4167	0,4167	61
4	"834401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	12,6667	0,25	50,6667
5	"741103"	Elektryk	7,5	0,1667	45
6	"432102"	Inwentaryzator	17,9167	0,5833	30,7143
7	"712612"	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	2,4167	0,0833	29
8	"711501"	Cieśla	2,25	0,0833	27
9	"341202"	Opiekun osoby starszej	2,0833	0,0833	25
10	"524302"	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	7,3333	0,3333	22
11	"821114"	Monter urządzeń chłodniczych i gastronomicznych	1,8333	0,0833	22
12	"243303"	Przedstawiciel medyczny	1,6667	0,0833	20
13	"721404"	Monter konstrukcji stalowych	5,3333	0,3333	16
14	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	11	0,75	14,6667
15	"515303"	Robotnik gospodarczy	11,3333	0,8333	13,6
16	"524902"	Doradca klienta	4,75	0,4167	11,4
17	"721207"	Spawacz ręczny gazowy	7,5833	0,6667	11,375
18	"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	4,5	0,4167	10,8
19	"711601"	Brukarz	5,0833	0,5	10,1667
20	"241202"	Doradca finansowy	2,5	0,25	10
21	"241306"	Specjalista do spraw finansów	5	0,5	10
22	"532201"	Opiekunka domowa	2,5	0,25	10
23	"721302"	Błacharz budowlany	0,8333	0,0833	10
24	"911201"	Łazienkowa	0,8333	0,0833	10
25	"932101"	Pakowacz	24,6667	2,5	9,8667
26	"712204"	Posadzkarz	2,3333	0,25	9,3333
27	"712303"	Tynkarz	0,75	0,0833	9
28	"713103"	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	0,75	0,0833	9
29	"332203"	Przedstawiciel handlowy	2,0833	0,25	8,3333
30	"712602"	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,6667	0,0833	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPIPS

Powyższa tabela daje nam obraz 30 zawodów deficytowych w których to liczba zgłaszanych ofert pracy przewyższa liczbę osób bezrobotnych w danym zawodzie. Pomimo faktu, iż dość duża grupa osób bezrobotnych reprezentuje dane zawody, popyt na osoby reprezentujące w/w zawody na rynku pracy znacznie przewyższa podaż.

Najwyższą wartość wskaźnika zawodów deficytowych osiągnął zawód operatora zautomatyzowanej i zrobotyzowanej linii produkcyjnej w przemyśle elektromaszynowym. Jak obrazuje nam tabela w wielu przypadkach dotyczących zawodów deficytowych, wymagane są od kandydatów odpowiednie kwalifikacje i predyspozycje zawodowe. Problem ten został już omówiony w powyższej analizie i dotyczył ogółu ofert pracy zgłoszonych w 2014 roku do tut. Urzędu.

Wśród zawodów deficytowych wymagających konkretnych uprawnień wyróżnić możemy np. kierowca operator wózków jezdniowych, elektryk, spawacz ręczny gazowy itp.

Tabela 7

Zawody zrównoważone

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnie miesięczna liczba osób bezrobotnych	Wartość wskaźnika
1	"264201"	Dziennikarz	0,1667	0,1667	1
2	"325402"	Technik masażysta	0,0833	0,0833	1
3	"325601"	Ratownik medyczny	0,0833	0,0833	1
4	"332101"	Agent ubezpieczeniowy	0,0833	0,0833	1
5	"341205"	Pracownik socjalny	0,1667	0,1667	1
6	"342310"	Pracownik do spraw kultury fizycznej i sportu	0,0833	0,0833	1
7	"524601"	Wydawca posiłków / bufetowy	0,0833	0,0833	1
8	"711301"	Kamieniarz	0,0833	0,0833	1
9	"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,0833	0,0833	1
10	"722205"	Ślusarz galanterii metalowej	0,0833	0,0833	1
11	"742110"	Monter elektronik - układy elektroniczne automatyki przemysłowej	0,0833	0,0833	1
12	"742201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	0,25	0,25	1
13	"821304"	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	0,4167	0,4167	1
14	"911208"	Sprzątaczk pojazdów	0,0833	0,0833	1
15	"932910"	Pomocnik piekarza	0,3333	0,3333	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS.

Poprzez zawody zrównoważone należy rozumieć zawody, w których występuje względna równowaga pomiędzy liczbą osób poszukujących pracy w danym zawodzie, a liczbą pojawiających się ofert pracy dotyczących tego zawodu. Bilans pomiędzy liczbą zgłaszanych ofert pracy w ściśle

określonym zawodzie, a napływem bezrobotnych osób posiadających sprecyzowane kwalifikacje zawodowe jest równy lub bliski wartości zera.

Zauważyć można, że w tej grupie zawodów zrównoważonych znajdują się zarówno zawody osób wykonujących prace fizyczne jak i umysłowe.

Tabela 8

Zawody nadwyżkowe

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnie miesięczna liczba osób bezrobotnych	Wartość wskaźnika
1	"752208"	Stolarz meblowy	0,6667	0,75	0,8889
2	"222101"	Pielęgniarka	0,5	0,5833	0,8571
3	"711202"	Murarz	4	4,6667	0,8571
4	"522301"	Sprzedawca	21,75	27,1667	0,8006
5	"325905"	Opiekunka dziecięca	0,3333	0,4167	0,8
6	"712904"	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	0,3333	0,4167	0,8
7	"713102"	Malarz budowlany	1	1,25	0,8
8	"811101"	Górnik eksploatacji podziemnej	3,75	4,75	0,7895
9	"711502"	Cieśla szalunkowy	0,5833	0,75	0,7778
10	"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,9167	1,25	0,7333
11	"741203"	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,4167	0,5833	0,7143
12	"514101"	Fryzjer	3,3333	4,75	0,7018
13	"931202"	Kopacz	0,1667	0,25	0,6667
14	"513101"	Kelner	0,9167	1,4167	0,6471
15	"513202"	Barman	1	1,6667	0,6
16	"723104"	Mechanik samochodów ciężarowych	0,25	0,4167	0,6
17	"512001"	Kucharz	2,25	3,8333	0,587
18	"234201"	Nauczyciel przedszkola	0,3333	0,5833	0,5714
19	"214106"	Logistyk	0,0833	0,1667	0,5
20	"321301"	Technik farmaceutyczny	0,0833	0,1667	0,5
21	"325302"	Technik optyk	0,0833	0,1667	0,5
22	"325401"	Technik fizjoterapii	0,0833	0,1667	0,5
23	"422301"	Operator centrali telefonicznej	0,0833	0,1667	0,5
24	"351203"	Technik informatyk	0,8333	1,9167	0,4348
25	"752205"	Stolarz	0,75	1,75	0,4286
26	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,75	2,1667	0,3462
27	"223101"	Położna	0,0833	0,25	0,3333
28	"311104"	Technik geodeta	0,0833	0,25	0,3333
29	"343101"	Fotograf	0,1667	0,5	0,3333
30	"712401"	Monter izolacji budowlanych	0,1667	0,5	0,3333
31	"713101"	Malarz - tapeciarsz	0,0833	0,25	0,3333
32	"751105"	Rzeźnik - wędliniarz	0,1667	0,5	0,3333
33	"753105"	Krawiec	0,9167	3,1667	0,2895
34	"411004"	Technik prac biurowych	1,1667	4,0833	0,2857

35	"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,4167	1,5	0,2778
36	"311204"	Technik budownictwa	0,4167	1,6667	0,25
37	"333201"	Organizator imprez rozrywkowych (organizator eventów)	0,0833	0,3333	0,25
38	"753402"	Tapicer	0,0833	0,3333	0,25
39	"541306"	Portier	0,1667	0,75	0,2222
40	"751201"	Cukiernik	0,8333	4	0,2083
41	"261906"	Prawnik legislator	0,0833	0,4167	0,2
42	"751204"	Piekarz	0,75	4,3333	0,1731
43	"512002"	Kucharz małej gastronomii	0,5	3	0,1667
44	"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	0,1667	1,3333	0,125
45	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	0,25	2	0,125
46	"721306"	Błacharz samochodowy	0,0833	0,75	0,1111
47	"263102"	Ekonomista	0,0833	1,4167	0,0588
48	"713203"	Lakiernik samochodowy	0,0833	1,5833	0,0526
49	"311303"	Technik elektryk	0,0833	1,6667	0,05
50	"334306"	Technik administracji	0,0833	1,6667	0,05
51	"962902"	Dozorca	0,1667	3,5833	0,0465
52	"311504"	Technik mechanik	0,0833	1,9167	0,0435

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPIPS.

Powyższa tabela obrazuje zawody nadwyżkowe tzn. zawody, w których średnia miesięczna liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie przewyższa średnią miesięczną liczbę ofert pracy.

W stosunku do osób, posiadających zawody nadwyżkowe urząd podejmuje różnorodne działania aktywizujące, mające na celu ułatwienie powrotu na rynek pracy, a w przypadku braku takiej możliwości organizuje szkolenia dostosowujące kwalifikacje osób do potrzeb rynku pracy.

IV. PODSUMOWANIE

Działanie w kierunku rozpoznania potrzeb edukacyjnych w połączeniu z rankingiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych zwiększa więc możliwość oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy w zakresie popytu i podaży na siłę roboczą oraz umożliwia weryfikację ewentualnych działań mających na celu łagodzenie skutków i wychodzenie z sytuacji bezrobocia.

Powyższa analiza rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie miasta Świętochłowice za rok 2014 nie obrazuje w pełni lokalnego rynku pracy. Informacje wykorzystane przy jego opracowaniu oparte są tylko i wyłącznie na danych pochodzących z rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy w Świętochłowicach dotyczących zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz zgłoszonych do Urzędu ofert pracy. Analizując sytuację na lokalnym rynku pracy w 2014 r. należy na wstępie zauważyć, że nie odbiega ona znacząco od tej jaką obserwowaliśmy w latach poprzednich, to samo dotyczy jej przyczyn. Analizując dwa strumienie napływu tj. wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej oraz osób bezrobotnych według zawodów na lokalnym rynku pracy, można wskazać kategorie zawodów, które mają charakter deficytowy lub występują w nadmiarze.

Do tut. Urzędu nie są zgłaszane wszystkie oferty pracy, które mogłyby informować o wolnych stanowiskach i konkretnych wymaganych umiejętnościach wiążących się z takim a nie innym wykształceniem. Osoby poszukujące pracy korzystają również z innych możliwości poszukiwania, robią to m.in. za pośrednictwem Internetu, korzystają z prywatnych agencji zatrudnienia.

Ważnym czynnikiem jest również fakt, iż osoby posiadające taki sam zawód mają w rzeczywistości bardzo różne szanse na podjęcie pracy. Posiadanie przez bezrobotnego konkretnego zawodu, na który jest największe zapotrzebowanie na rynku nie oznacza szybkiej szansy znalezienia pracy, gdyż jest to uwarunkowane zróżnicowanymi umiejętnościami, predyspozycjami osobistymi, wiedzą i stażem pracy. Znaczna część osób kończących szkoły średnie kontynuuje naukę na studiach wyższych, przez co w tym okresie staje się niedyspozycyjna i niekonkurencyjna na rynku pracy.

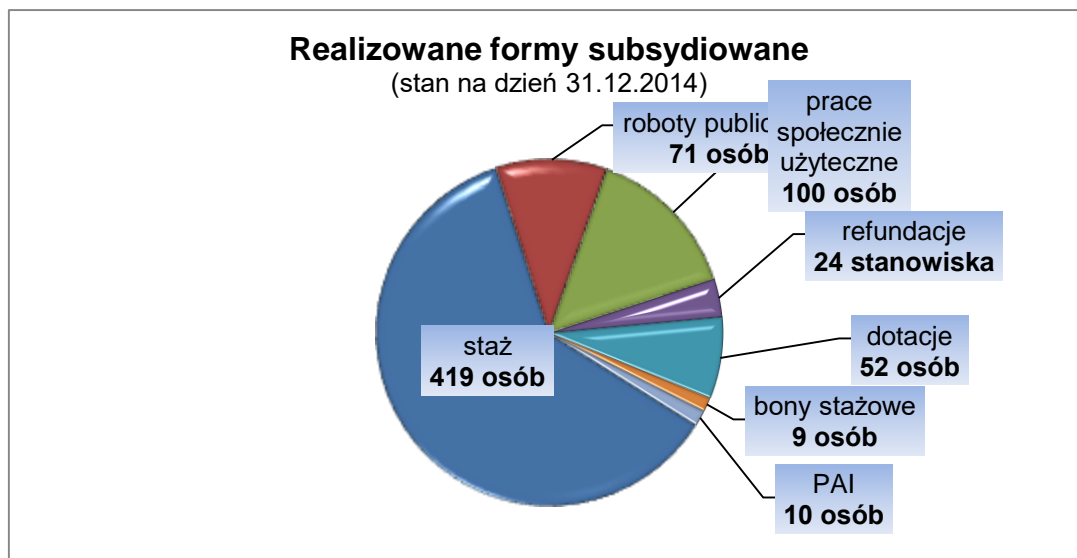
Wiele osób bezrobotnych posiada atrakcyjny na rynku pracy zawód wyuczony jednak bez doświadczenia zawodowego i koniecznych uprawnień, co obniża ich możliwości znalezienia zatrudnienia i prowadzi do tego, że podejmują pracę na stanowiskach niesatysfakcjonujących zarówno pod względem finansowym jak i prestiżowym. Osoby te mają jednakże większe szanse na zdobycie pracy i ponoszą mniejsze ryzyko jej utraty. Wysokie kwalifikacje zwiększają również mobilność zawodową kandydatów

Celem przeprowadzonej analizy było uzyskanie informacji na temat zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy w 2014 roku, dotyczących relacji popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju zawodowym oraz wyciągnięcia na tej podstawie wniosków i ocen niezbędnych do prawidłowej realizacji ustawowych zadań urzędu pracy.

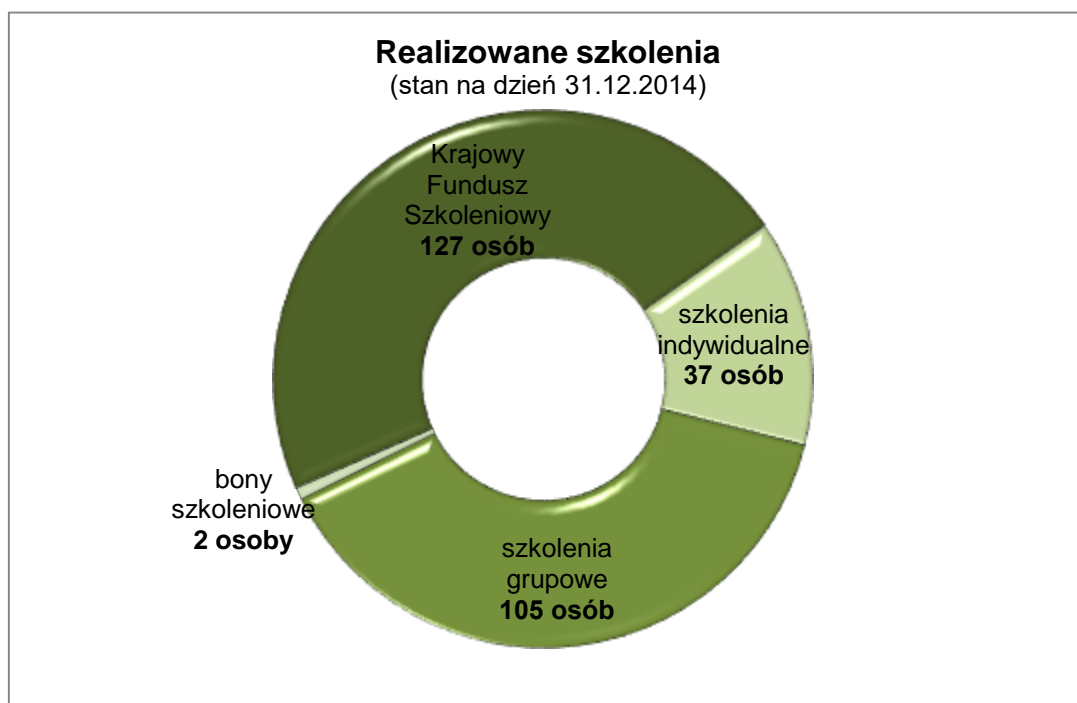
Sprawozdanie w zakresie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych nie jest i nie powinno być jedynym źródłem informacji do podejmowania decyzji w zakresie ustalania

kierunków kształcenia i szkolenia przyszłej kadry dla pracodawców czy też podejmowania decyzji o wyborze kierunku kształcenia przez młodych absolwentów szkół gimnazjalnych.

Wykres nr 5 - Realizowane formy subsydiowane w roku 2014

Wykres nr 5 - Realizowane szkolenia w roku 2014

Wnioski wynikające z monitoringu stanowią podstawę do działań podejmowanych przez urząd na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych. W oparciu o dokonane analizy i dostępne statystyki rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy we właściwy sposób, wychodząc naprzeciw potrzebom osób bezrobotnych, aktywizował je w ramach odpowiednich form, które dokładnie obrazują powyższe wykresy.

DYREKTOR
POWIATOWEGO URZĘDU PRACY
W ŚWIĘTOCHŁOWICACH

Hanna Przewoźniak